

Urology

אורולוגיה

דיאטה דלת אוקסלאט

המטרה היא להפחית את כמות האוקסלאט המגיעה לשתן, בעיקר אצל מטופלים עם **היפראוקסלוריה** או אבני **סידן-אוקסלאט**. הגבלה קיצונית של אוקסלאט אינה בדרך כלל הכרחית ואף עלולה להוביל לתזונה לא מאוזנת. הדגש הוא על **הפחתת מזונות בעלי תכולת אוקסלאט גבוהה מאוד**, תוך שמירה על צריכת סידן תקינה, שתייה מספקת ותזונה מאוזנת.

1. הגבלת מזונות עשירים מאוד באוקסלאט

אין צורך להימנע מכל מזון המכיל אוקסלאט, אלא בעיקר לצמצם מזונות בעלי תכולה גבוהה במיוחד. מומלץ להגביל במיוחד:

- תרד
- מנגולד
- עלי סלק
- אגוזים ובוטנים
- טחינה ומוצרים בכמות גדולה משומשום
- שוקולד וקקאו
- תה שחור בכמויות גדולות
- סובין חיטה
- בטטה בכמויות גדולות

2. העדפת מזונות בעלי תכולת אוקסלאט נמוכה

ניתן לבחור מגוון רחב של ירקות ופירות בעלי תכולת אוקסלאט נמוכה יחסית, כגון:

- כרוב, כרובית וברוקולי
- מלפפון
- קישוא
- חסה
- בצל
- פטריות
- תפוחים, ענבים, מלון ואגסים

3. לא להפחית סידן תזונתי

סידן במזון נקשר לאוקסלאט במערכת העיכול ומפחית את ספיגתו ואת הפרשתו בשתן. לכן, בניגוד לאינטואיציה, **אין להימנע ממוצרי חלב או להפחית באופן משמעותי את צריכת הסידן**. מומלץ לצרוך כ- **1,000-1,200 מ"ג סידן ביום**, בעיקר מהמזון. רצוי לצרוך את מקור הסידן **במקביל לארוחה המכילה אוקסלאט**, ולא לקחת את רוב הסידן בנפרד מהארוחות.

Urology

אורולוגיה

תכולת אוקסלאט במזונות

טבלה מסכמת – ערכים משוערים למנה אחת

כמות האוקסלאט משתנה לפי זן המזון, גודל המנה ואופן ההכנה, ולכן הטבלה נועדה כעזר מעשי ולא כערכים מוחלטים.

מזונות עשירים מאוד באוקסלאט (מומלץ להגביל)				מזונות דלי אוקסלאט (ניתן לצרוך בכמות רגילה)			
רמת אוקסלאט	אוקסלאט משוער (מ"ג למנה)	כמות מנה	מזון	רמת אוקסלאט	אוקסלאט משוער (מ"ג למנה)	כמות מנה	מזון
גבוה מאוד	~660	½ כוס מבושל	מנגולד	בינוני	~16	½ כוס מבושל	אספרגוס
גבוה מאוד	493–750	½ כוס מבושל	תרד	בינוני	~13	1 כוס מבושל	אורז מלא
גבוה מאוד	250–500	½ כוס	ריבס	נמוך	~9	½ כוס מבושל	גזר
גבוה מאוד	130–180	1 אונקיה (28 גרם)	שומשום	נמוך	~4	½ כוס מבושל	ברוקולי
גבוה מאוד	100–150	2 כפות	טחינה	נמוך	~2	½ כוס	כרובית
גבוה מאוד	~120	23 שקדים (28 גרם)	שקדים	נמוך	~1–2	½ כוס	מלפפון
גבוה	40–50	½ כוס מבושל	סלק	נמוך	~1	½ כוס	פטריות
גבוה	30–40	1 בינונית	בטטה	נמוך	~3	1 בינוני	תפוח
גבוה	~95–100	1 בינוני	תפוח אדמה עם קליפה	נמוך	~2	1 בינונית	בננה
גבוה	~55	28 גרם	שוקולד מריר	נמוך	~14–18	1 בינוני	תפוז
בינוני	~35	28 גרם	בוטנים	נמוך	~3	1 כוס	ענבים
בינוני	~13	2 כפות	חמאת בוטנים	נמוך	~4	1 כוס מבושל	אורז לבן
בינוני	~14	½ כוס	פירות יער	נמוך	~2	1 כוס מבושלת	שיבולת שועל
בינוני	~15	½ כוס	תותים	נמוך	~0–2	מנה רגילה	חלב / יוגורט גבינה
משתנה	14–75	כוס (240 מ"ל)	תה שחור	נמוך	~0–2	מנה	בשר / עוף / דגים
				נמוך	~0	1 ביצה	ביצה

מקרא לרמת האוקסלאט

גבוה מאוד	> 100 מ"ג למנה
גבוה	30–100 מ"ג למנה
בינוני	10–30 מ"ג למנה
נמוך	< 10 מ"ג למנה

המלצות חשובות

• לצרוך סידן מהמזון יחד עם מזונות עשירים באוקסלאט – הסידן נקשר לאוקסלאט במערכת העיכול ומפחית את ספיגתו.

• אין צורך להפחית סידן תזונתי. מומלץ לצרוך 1,000–1,000 מ"ג סידן ביום.

• להקפיד על שתייה מספקת – לפחות 2.5 ליטר שתי ביממה (בדרך כלל 2.5–3 ליטר נוזלים ביום).

בדרך כלל מומלץ להגביל במיוחד

- תרד, מנגולד, ריבס
- שקדים ואגוזים
- שומשום/טחינה
- סלק
- שוקולד
- תפוחי אדמה עם קליפה
- תוספי "superfood" עשירים באוקסלאט.

אין צורך להגביל (ברוב המקרים)

- רוב הירקות והפירות
- מוצרי חלב וביצים
- בשר, עוף ודגים
- אורז לבן, שיבולת שועל

הערכים בטבלה הם ממוצעים משוערים ממקורות שונים ויכולים להשתנות בין זנים, בין מוצרים ובין אופן ההכנה. במקרה של היפראוקסלווריה או אבני סידן-אוקסלאט – מומלץ להיוועץ בתזונאית או ברופאה להתאמה אישית.

טל': 03-6973359 | פקס: 03-6973186

טל': *8801 | www.tasmc.org.il | רח' ויצמן 6, תל אביב, 6423906 Tel Aviv, Weizman St. 6